

Dansk oversættelse

Den europæiske konvention om adoption af børn (revideret)

[Strasbourg, den 27. november 2008]

Præambel

Europarådets medlemsstater og de øvrige underskrivere af denne konvention,

der tager i betragtning, at Europarådets mål er at opnå større ensartethed mellem dets medlemmer, bl.a. med det formål at sikre og virkeliggøre de idealer og principper, som er deres fælles arv,

der tager i betragtning, at der, selv om adoptionsinstituttet findes i lovgivningen i alle Europarådets medlemsstater, fortsat i disse stater findes forskellige opfattelser af de principper, der bør gælde for adoption, samt forskellige adoptionsprocedurer og retsvirkninger af adoption,

der henviser til De Forenede Nationers konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder, især konventionens artikel 21,

der henviser til Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner,

der er opmærksomme på indholdet af Europarådets Parlamentariske Forsamlings rekommandation Rec. 1443 (2000) om "International adoption: Respekt for børns rettigheder" samt Europarådets hvidbog om principper for konstatering og retsvirkninger af forældreskab,

der anerkender, at nogle af bestemmelserne i den europæiske konvention om adoption af børn fra 1967 (ETS nr. 58) er umoderne og strider mod Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis,

der anerkender, at der er sket forbedringer for børn, der er involveret i familiesager, som følge af den europæiske konvention af 25. januar 1996 om udøvelse af børns rettigheder (ETS nr. 160) og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis,

der tager i betragtning, at vedtagelse af fælles reviderede principper for og praksis med hensyn til adoption af børn, som tager hensyn til udviklingen på området i de sidste årtier, vil bidrage til at mindske de vanskeligheder, som forskellene i national lovgivning medfører, og samtidig fremme de adopterede børns bedste,

der er overbeviste om behovet for et revideret internationalt instrument fra Europarådet om adoption af børn som et effektivt supplement til især Haagerkonventionen af 1993,

der anerkender, at barnets bedste skal være det altafgørende hensyn,

har aftalt følgende:

Afsnit I – Konventionens anvendelsesområde og anvendelse af dens principper

Artikel 1 – Konventionens anvendelsesområde

1. Denne konvention finder anvendelse på adoption af et barn, som på det tidspunkt, hvor adoptanten ansøger om at adoptere det, ikke er fyldt 18 år, ikke er eller har været gift, ikke er i eller har indgået et registreret partnerskab, og ikke er blevet myndig.
2. Konventionen omfatter udelukkende retlige adoptionsinstitutter, der skaber et varigt barn-forældre forhold.

Artikel 2 – Anvendelse af principper

Enhver deltagerstat skal træffe de nødvendige lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger for at sikre, at dens lovgivning er i overensstemmelse med konventionens bestemmelser og skal underrette Europarådets generalsekretær om de skridt, som tages med dette formål.

Afsnit II – Almindelige principper

Artikel 3 – Adoptioners gyldighed

En adoption er kun gyldig, når den er bevilget af en domstol eller en administrativ myndighed (nedenfor kaldet "den kompetente myndighed").

Artikel 4 – Bevilling af adoption

1. Den kompetente myndighed må ikke bevilge en adoption, hvis ikke myndigheden vurderer, at adoptionen vil være til barnets bedste.
2. I hvert enkelt tilfælde skal den kompetente myndighed lægge særlig vægt på, at adoptionen giver barnet et stabilt og harmonisk hjem.

Artikel 5 – Samtykke til adoption

1. Med forbehold for stk. 2-5 i denne artikel må adoption kun bevilges, hvis samtykke, uden at være tilbagekaldt, som minimum er afgivet fra:
  - a) moderen og faderen, eller, hvis der hverken findes en fader eller en moder, som kan samtykke, den person eller det organ, som i deres sted har ret til at give samtykke,
  - b) barnet, hvis dette ifølge loven anses for at have tilstrækkelig forståelse for sagen – et barn anses for at have tilstrækkelig forståelse, når det opnår en ved lov nærmere fastsat alder, dog højst 14 år,
  - c) adoptantens ægtefælle eller registrerede partner.
2. De personer, hvis samtykke er påkrævet for adoption, skal være blevet vejledt på fyldestgørende vis og være blevet behørigt informeret om virkningerne af deres samtykke, især med hensyn til hvorvidt det retlige forhold mellem barnet og dets oprindelige familie vil blive brudt som følge af adoptionen. Samtykket skal være givet frivilligt i den foreskrevne lovpligtige form og afgivet eller dokumenteret skriftligt.
3. Den kompetente myndighed må ikke undlade at indhente samtykke fra eller tilside-sætte en nægtelse af at give samtykke fra en person eller et organ, som er nævnt i stk. 1, medmindre der foreligger særlige grunde, som er fastsat ved lov. Indhentelse af samtykke fra et barn, som lider af et handicap, som forhindrer det i at afgive et gyldigt samtykke, kan dog undlades.
4. Hvis faderen eller moderen ikke har forældreansvaret for barnet eller ikke har ret til at samtykke til adoption, kan det ved lov bestemmes, at vedkommendes samtykke ikke er nødvendigt.

5. En moders samtykke til adoption af hendes barn er gyldigt, hvis det gives efter udløbet af en ved lov fastsat frist, som ikke må være mindre end seks uger efter barnets fødsel, eller, hvis en sådan frist ikke er fastsat, på et tidspunkt, hvor moderen efter den kompetente myndigheds opfattelse har kunnet komme sig tilstrækkeligt efter fødslen.

6. Ved "fader" og "moder" forstås i denne konvention de personer, som efter loven er barnets forældre.

Artikel 6 – Høring af barnet

Selv om barnets samtykke ikke er påkrævet i henhold til artikel 5, stk. 1 og 3, skal dette så vidt muligt høres, og dets synspunkter og ønsker skal tages i betragtning under hensyntagen til dets modenhed. Høring kan undlades, hvis dette åbenbart ville stride mod, hvad der er bedst for barnet.

Artikel 7 – Adgang til adoption

Loven skal tillade, at et barn adopteres:

- a) af to personer af forskelligt køn,
  - i) som er gift med hinanden, eller
  - ii) som har indgået registreret partnerskab med hinanden, hvis en sådan ordning findes,
- b) af én person.

2. Staterne er frit stillet til at udvide konventionens anvendelsesområde til par af samme køn, som er gift eller har indgået registreret partnerskab med hinanden. De er ligeledes frit stillet til at udvide konventionens anvendelsesområde til par af forskelligt køn og par af samme køn, som lever sammen i et stabilt forhold.

Artikel 8 – Mulighed for efterfølgende adoption

Loven må kun tillade adoption af et adopteret barn ved en efterfølgende lejlighed i tilfælde, hvor der foreligger en eller flere af følgende omstændigheder:

- a) barnet er adopteret af adoptantens ægtefælle eller registrerede partner;
- b) den tidligere adoptant er død;
- c) adoptionen er erklæret ugyldig;
- d) den tidligere adoption er ophørt eller ophører derved;
- e) den efterfølgende adoption er berettiget af tungtvejende grunde, og den tidligere adoption kan ikke retligt bringes til ophør.

Artikel 9 – Adoptantens minimumsalder

1. Et barn må kun adopteres, hvis adoptanten har opnået en til det formål ved lov fastsat minimumsalder, som ikke må være under 18 eller over 30 år. Der skal være en passende aldersforskel mellem adoptanten og barnet, under hensyntagen til barnets bedste helst en forskel på mindst 16 år.

2. Loven kan dog tillade, at kravet om minimumsalder eller aldersforskel fraviges af hensyn til barnets bedste:

- a) hvis adoptanten er barnets faders eller moders ægtefælle eller registrerede partner, eller
- b) hvis der foreligger særlige omstændigheder.

Artikel 10 – Indledende undersøgelser

1. Den kompetente myndighed må ikke bevilge adoption, før der er foretaget passende undersøgelser af adoptanten, barnet og dets familie. Ved disse undersøgelser og efter-

følgende må der kun indsamles, behandles og formidles oplysninger i overensstemmelse med reglerne om tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

2. Undersøgelserne skal, i det omfang det i hvert enkelt tilfælde er hensigtsmæssigt, så vidt muligt omfatte blandt andet følgende forhold:

- a) adoptantens person, helbred og sociale miljø, den pågældendes hjem og familieforhold samt egnethed til at tage vare på barnet;
- b) hvorfor adoptanten ønsker at adoptere barnet;
- c) hvis kun en af to ægtefæller eller registrerede partnere ansøger om at adoptere barnet, hvorfor den anden ikke er medansøger;
- d) hvordan barnet og adoptanten passer sammen, og hvor længe barnet har været i adoptantens omsorg og varetægt;
- e) barnets person, helbred og sociale miljø, og, hvis loven ikke hindrer det, barnets baggrund og civilstatus;
- f) adoptantens og barnets etniske, religiøse og kulturelle baggrund.

3. Undersøgelserne skal udføres af en person eller et organ, som er godkendt til dette formål ved lov, eller er udpeget af en kompetent myndighed. De skal så vidt muligt udføres af socialrådgivere eller lignende fagpersoner, som er kvalificerede hertil gennem uddannelse eller erfaring.

4. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke den kompetente myndigheds ret og pligt til at tilvejebringe oplysninger eller fakta, som den anser for at kunne være af betydning, uanset om disse falder inden for rammerne af den indledende undersøgelse som beskrevet i punkt 2.

5. Der skal foretages undersøgelser af adoptantens egnethed og kvalifikationer som adoptant, af den pågældende persons forhold og motiver og af hensigtsmæssigheden ved barnets anbringelse hos den pågældende, inden barnet overgives til den potentielle adoptants omsorg og varetægt med henblik på adoption.

Artikel 11 – Virkningerne af adoption

1. Ved adoption bliver et barn et fuldgyldigt medlem af adoptantens/-ernes familie og får de samme rettigheder og pligter over for adoptanten/-erne og dennes/deres familie som et barn af adoptanten/-erne, hvis forældreskab er retligt konstateret. Adoptanten/-erne får forældreansvar for barnet. Adoptionen ophæver det retlige forhold mellem barnet og dets oprindelige fader, moder og familie.

2. Ved stedbarnsadoption bevarer adoptantens ægtefælle eller partner, uanset om denne er registreret eller ej, dog sine rettigheder og pligter over for det adopterede barn, hvis dette er den pågældendes barn, medmindre andet er fastsat ved lov.

3. Med hensyn til ophævelsen af det retlige forhold mellem barnet og dets oprindelige familie kan deltagerstaterne gøre undtagelser i spørgsmål vedrørende barnets efternavn, ægteskabshindringer og hindringer for indgåelse af registreret partnerskab.

4. Deltagerstaterne kan træffe bestemmelse om andre former for adoption med mere begrænsede virkninger end dem, der er angivet i stk. 1-3.

Artikel 12 – Det adopterede barns statsborgerret

1. Deltagerstaterne skal lette adgangen for et barn, der er adopteret af en af deres statsborgere, til at erhverve statsborgerskab i den pågældende stat.

2. Tab af statsborgerskab, som kunne følge af adoption, skal være betinget af, at barnet har eller erhverver statsborgerskab i en anden stat.

Artikel 13 – Forbud mod begrænsninger

1. Det antal børn, som en adoptant kan adoptere, må ikke begrænses ved lov.

2. En person, som har eller kan få et barn, må ikke af den grund ved lov forbydes at adoptere et barn.

Artikel 14 – Ophævelse og omstødelse af en adoption

1. En adoption kan kun ophæves eller omstødes af den kompetente myndighed. Barnets bedste skal altid være det altafgørende hensyn.

2. En adoption kan kun ophæves af tungtvejende grunde fastsat ved lov, inden barnet når myndighedsalderen.

3. En ansøgning om omstødelse skal indgives inden en ved lov fastsat frist.

Artikel 15 – Anmodning om oplysninger fra en anden deltagerstat

Når undersøgelserne efter konventionens artikel 4 og 10 vedrører en person, som bor eller har boet på en anden deltagerstats territorium, skal denne stat efter anmodning straks sikre, at de ønskede oplysninger tilvejebringes. Enhver stat skal udpege en national myndighed, hvortil anmodninger om oplysninger skal sendes.

Artikel 16 – Sager om konstatering af forældreskab

Hvis der verserer en faderskabssag eller, såfremt en sådan procedure findes, en moderskabssag, og denne er anlagt af den udlagte biologiske fader eller moder, skal adoptionssagen suspenderes, hvis det er hensigtsmæssigt, for at afvente resultatet af forældreskabssagen. De kompetente myndigheder skal fremme sådanne forældreskabssager.

Artikel 17 – Forbud mod utilbørlig fordel

Ingen må opnå en utilbørlig økonomisk vinding eller anden fordel af en aktivitet, der vedrører adoption af et barn.

Artikel 18 – Gunstigere betingelser

Deltagerstaterne bevarer retten til at fastsætte regler, som er gunstigere for adoptivbarnet.

Artikel 19 – Prøveperiode

Deltagerstaterne kan kræve, at adoptanten forud for adoptionen har draget omsorg for barnet så længe, at den kompetente myndighed har rimeligt grundlag for at bedømme det fremtidige forhold mellem dem, hvis adoption bevilges. I denne sammenhæng skal barnets bedste være det altafgørende hensyn.

Artikel 20 – Rådgivnings- og adoptionsopfølgningscentre

Myndighederne skal fremme etablering og drift af adoptionsrådgivning og post-adoptionsrådgivning, hvor potentielle adoptanter, adoptanter og adopterede børn kan få hjælp og råd.

Artikel 21 – Uddannelse

Deltagerstaterne skal sørge for, at de fagpersoner, der behandler de sociale og retlige aspekter af adoption, har en passende uddannelse.

Artikel 22 – Adgang til og videregivelse af oplysninger

1. Der kan fastsættes regler, der muliggør, at adoption kan gennemføres uden, at adoptantens identitet oplyses for barnets oprindelige familie.

2. Der skal fastsættes regler om, at behandlingen af adoptionssager skal eller kan foregå for lukkede døre.

3. Det adopterede barn skal have adgang til de oplysninger, som den kompetente myndighed har om barnets oprindelse. Hvis dets oprindelige forældre har en lovfæstet ret til at hemmeligholde deres identitet, skal det være muligt for den kompetente myndighed i det ved lov tilladte omfang at afgøre, hvorvidt den vil tilsidesætte denne ret og videregive identitetsoplysninger under hensyntagen til omstændighederne og barnets, respektive dets oprindelige forældres rettigheder. I forhold til et adoptivbarn, der ikke er blevet myndig, skal der gives adækvat vejledning herom.

4. Adoptanten og adoptivbarnet skal kunne få udskrifter af offentlige registre, som bekræfter dato og sted for adoptivbarnets fødsel uden udtrykkelig angivelse af adoptivforholdet eller de oprindelige forældres identitet. Deltagerstaterne kan vælge ikke at anvende denne bestemmelse på de andre former for adoption, der er nævnt i konventionens artikel 11, stk. 4.

5. Under henvisning til en persons ret til at kende sin identitet og oprindelse skal relevante oplysninger vedrørende en adoption indsamles og opbevares i mindst 50 år efter, at adoptionen er gennemført.

6. De offentlige registre skal føres og deres indhold gengives således, at den, som ikke har en berettiget interesse deri, ikke får kendskab til, om en person er adopteret eller ej, eller, hvis dette forhold oplyses, de oprindelige forældres identitet.

Afsnit III – Afsluttende bestemmelser

Artikel 23 - Konventionens retsvirkninger

1. Denne konvention erstatter, for så vidt angår deltagerstaterne, den europæiske konvention om adoption af børn, der blev åbnet for undertegnelse den 24. april 1967.

2. I forhold mellem en stat, der deltager i denne konvention, og en stat, der deltager i konventionen fra 1967, og som ikke har ratificeret nærværende konvention, gælder artikel 14 i konventionen af 1967 fortsat.

Artikel 24 – Undertegnelse, ratifikation og ikrafttrædelse

1. Denne konvention er åben for undertegnelse af Europarådets medlemsstater og de ikke-medlemsstater, der har deltaget i dens udarbejdelse.

2. Denne konvention skal ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

3. Denne konvention træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, hvor mindst tre stater har givet deres samtykke til at være bundet af konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2.

4. For en stat, der er omhandlet i stk. 1, som efterfølgende giver sit samtykke til at være bundet af konventionen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter dagen for deponeringen af den pågældende stats ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument.

Artikel 25 – Tiltrædelse

1. Når denne konvention er trådt i kraft, kan Europarådets ministerkomité efter høring af parterne opfordre enhver stat, der ikke er medlem af Europarådet, og som ikke har deltaget i udarbejdelsen af denne konvention, til at tiltræde konventionen ved en beslutning, som er truffet med det stemmeflertal, som er anført i artikel 20, litra d, i Europarådets statut og med enstemmig tilslutning af repræsentanterne for de kontraherende stater, der har ret til at sidde i ministerkomitéen.

2. For en stat, som tiltræder konventionen, træder den i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter dagen for deponeringen af tiltrædelsesinstrumentet hos Europarådets generalsekretær.

Artikel 26 – Territorialt anvendelsesområde

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument angive det territorium eller de territorier, for hvilke denne konvention skal gælde.

2. Enhver part kan på et senere tidspunkt ved erklæring stilet til Europarådets generalsekretær udvide denne konvention til at gælde for ethvert andet territorium, der er angivet i erklæringen, og for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig, eller på hvis vegne den er bemyndiget til at afgive erklæringer. For et sådant område træder konventionen i kraft den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, da generalsekretæren modtog erklæringen.

3. Enhver erklæring, der er afgivet efter de to foregående stykker, kan – for så vidt angår ethvert deri nævnt territorium – tilbagekaldes ved en meddelelse stilet til generalsekretæren. Tilbagekaldelsen får virkning fra den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, da generalsekretæren modtog erklæringen.

Artikel 27 – Forbehold

1. Der kan ikke tages forbehold for bestemmelserne i denne konvention, undtagen for bestemmelserne i artikel 5, stk. 1, litra b), artikel 7, stk. 1, litra a), nr. ii), og litra b), og artikel 22, stk. 3.

2. Forbehold taget af en stat i medfør af stk. 1 skal affattes på tidspunktet for undertegnelse eller ved deponeringen af statens ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument.

3. Enhver stat kan helt eller delvist tilbagekalde et forbehold taget i overensstemmelse med stk. 1 ved til Europarådets generalsekretær at afgive en erklæring, som får virkning fra modtagelsesdatoen.

Artikel 28 – Orientering om kompetente myndigheder

Enhver stat skal underrette Europarådets generalsekretær om navn og adresse på de myndigheder, som anmodninger efter artikel 15 kan rettes til.

Artikel 29 – Opsigelse

1. En kontraherende stat kan når som helst opsig denne konvention ved at give meddelelse herom til Europarådets generalsekretær.

2. Opsigelsen får virkning fra den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dag, da generalsekretæren modtog meddelelsen.

Artikel 30 – Meddelelser

Europarådets generalsekretær skal underrette Europarådets medlemsstater, de ikke-medlemsstater, der har deltaget i dens udarbejdelse, enhver deltagende stat og enhver stat, der er opfordret til at tiltræde denne konvention, om:

- a enhver undertegnelse;
- b deponering af ethvert ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument;
- c enhver ikrafttrædelsesdag for denne konvention efter artikel 24;

- d enhver meddelelse efter bestemmelserne i artikel 2;
- e enhver erklæring afgivet efter bestemmelserne i artikel 7, stk. 2, og artikel 26, stk. 2 og 3;
- f ethvert forbehold eller tilbagekaldelse af forbehold afgivet efter bestemmelserne i artikel 27;
- g enhver meddelelse modtaget efter bestemmelserne i artikel 28;
- h enhver meddelelse modtaget efter bestemmelserne i artikel 29 samt tidspunktet for opsigelsens virkning;
- i andre dokumenter, erklæringer eller meddelelser med tilknytning til denne konvention.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, behørigt befuldmægtigede, underskrevet denne konvention.

Udfærdiget i Strasbourg den 15. maj 2003 på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i eet enkelt eksemplar, der skal opbevares i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekretær skal sende bekræftede genparter til enhver af Europarådets medlemsstater, de ikke-medlemsstater, der har deltaget i dens udarbejdelse, og til enhver stat, der er opfordret til at tiltræde denne konvention.